

OBEC FRIČOVCE

okres Prešov

Plán činnosti Komunitného centra

Prešov, jún 2015

Obsah

1. VZNIK, POSLANIE A CIELE KOMUNITNÉHO CENTRA	2
1.1 CIELE KOMUNITNÉHO CENTRA	3
2. UMIESTNENIE KOMUNITNÉHO CENTRA.....	4
2.1 TYP KOMUNITNÉHO CENTRA A VYBAVENIE.....	4
3. KLIENTI KOMUNITNÉHO CENTRA.....	5
4. PRACOVNÍCI KOMUNITNÉHO CENTRA	6
5. FINANCOVANIE KOMUNITNÉHO CENTRA A AKTIVITY KOMUNITNÉHO	7
CENTRA	7
5.1 AKTIVITY KOMUNITNÉHO CENTRA	7
PRÍLOHY	
PRÍLOHA A: PREVÁDZKOVÉ HODINY KC FRIČOVCE	8
PRÍLOHA B: FOTOGALÉRIA	9

Použité skratky

EU	- Európska únia
KC	- komunitné centrum
MRK	- marginalizovaná rómska komunita
MVO	- Mimovládna organizácia
OSV	- Odbor sociálnych vecí
PO	- Právnická osoba
ÚSVRK	- Úrad splnomocnenca vlády pre rómsku komunitu ÚV SR – Úrad vlády Slovenskej republiky
IA MPSVR,SR	- Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NP KC	- Národný projekt komunitné centra
OPPRKC	- odborný pracovník poverený riadením komunitného centra
OPKC	- odborný pracovník komunitného centra
PKC	- pracovník komunitného centra

ÚVOD

Komunitné centrum vo Fričovciach, ktoré prevádzkuje obec Fričovce vzniklo ako súčasť Národného projektu Komunitné centrá podporovaného z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu 1. apríla 2015 s cieľom poskytovať a organizovať sociálnu pomoc klientom rôznych cieľových skupín priamo v teréne. Jeho poslaním je podpora sociálnej inklúzie a dosahovanie pozitívnych zmien v komunite prostredníctvom poskytovania kvalitnej a odbornej komunitnej práce.

Vo Fričovciach z celkového počtu viac ako 1112 obyvateľov je viac ako 196 obyvateľov rómskeho pôvodu. Časť z nich, 151, žije integrovane v obci v lokalite Výhon, menšiu skupinu, 45 obyvateľov, tvorí rómska komunita sústredená v lokalite Gazdovec – Stavba na okraji obce. V súčasnosti v obci pôsobí jedno komunitné centrum. Ďalšími inštitúciami, ktoré poskytujú komunitné aktivity pre obyvateľov obce sú Rada mládeže a Denný stacionár pre seniorov.

Komunitnými aktivitami sa vytvárajú základy otvorenej občianskej spoločnosti v prostredí obce Fričovce. Je to nový fenomén prijatia myšlienky a učenia sa jej uplatňovania v praxi - žiť komunitne a pre komunitu, spoločne identifikovať problémy a spoločne prispievať k ich riešeniu.

1. VZNIK, POSLANIE A CIELE KOMUNITNÉHO CENTRA

V obci Fričovce sa od roku 2012 realizuje Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach, podporovaného v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Jeho cieľom je poskytovanie sociálnej intervencie jednotlivcom a rodinám v sociálnom ohrození a zvýšenie dostupnosti a zlepšenie prístupu k poskytovaným službám. Primárnou cieľovou skupinou tohto projektu je marginalizovaná rómska komunita v obci, sekundárnou cieľovou skupinou sú ostatní obyvatelia obce.

Počas nasledujúceho obdobia vystala potreba realizácie komunitných aktivít nie len s rómskou komunitou, ale aj s ďalšími cieľovými skupinami v obci. Preto od 1. apríla 2015 začalo svoju prevádzku komunitné centrum ako súčasť Národného projektu Komunitné centrá. Do konca septembra 2015 sa bude KC registrovať podľa § 24d Zákona o sociálnych službách ako poskytovateľ sociálnych služieb komunitného centra.

Poslaním KC vo Fričovciach je prostredníctvom princípov komunitnej práce presadzovať vzdelávanie a zmeny v komunite s cieľom zabezpečiť jej udržateľný rozvoj. Aktivácia členov komunity a zvyšovanie jej súdržnosti prispeje k ich povedomiu, že úroveň komunitného života je jedným z limitujúcich faktorov ich vlastného osobného rozvoja. Komunitné plánovanie predstavuje jednu zo základných metód komunitnej práce, preto predpokladáme, že spolupráca KC s členmi komunity a príslušnými inštitúciami povedie k formulovaniu konkrétnych problémov a k ich následnému riešeniu a dosahovaniu pozitívnych výsledkov. Komunitné centrum je zamerané na intervenciu, motiváciu a prevenciu. V úzkej spolupráci s terénnou sociálnou prácou poskytovanou v lokalite, ktorá je primárne zameraná na jednotlivca a jeho rodinu, chce KC komplexne zlepšovať sociálne zručnosti klientov. Primárne bude prostredníctvom svojich aktivít pôsobiť na deti, tínedžerov a mladých dospelých. V neposlednom rade je poslaním KC prispieť k lepšiemu spolunažívaniu členov komunity a vylepšeniu vzťahov s ostatným obyvateľstvom.

Komunitné centrum spolupracuje s organizáciami, ktoré rozširujú jeho pôsobnosť. Podporuje vzdelávanie a pomáha tak vytvoriť osobnosti, ktoré nebudú zaťažené predsudkami a netolerantným správaním k iným ľuďom.

1.1 CIELE KOMUNITNÉHO CENTRA

Ciele komunitného centra sú v súlade s jeho poslaním:

1. poskytovanie odbornej pomoci všetkým obyvateľom komunity, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami, ani s pomocou rodiny a blízkych osôb, nájsť primerané riešenie svojho sociálneho problému;
2. hľadanie riešení nepriaznivej sociálnej/životnej situácie tej skupiny obyvateľov, ktorá sa pre dlhodobu neriešenú sociálne problémy stala vylúčenou komunitou;
3. aktivizácia, zvyšovanie kompetencií a podpora sociálnej mobility jednotlivcov a rodín;
4. prevencia sociálno-patologických javov (Cieľom komunitnej práce je preventívne pôsobiť na rizikové faktory a ohrozené skupiny obyvateľov, a tým predchádzať vzniku akútnych krízových situácií.);
5. sprostredkovanie kontaktu so širším prostredím, podpora začleňovania do existujúcich sociálnych sietí, štruktúr, služieb a inštitúcií;
6. podpora spolupráce a efektívnej koordinácie tých subjektov, ktoré zasahujú do riešenia situácie sociálne vylúčených osôb (obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb a služieb zamestnanosti, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti);
7. podpora záujmovej činnosti a zmysluplného trávenia voľného času;
8. podpora vzdelávania detí a mládeže, podpora ukončenia základného vzdelania a pokračovania v ďalšom štúdiu na strednej resp. vysokej škole;
9. podpora iniciatív obyvateľov vylúčených lokalít v oblasti zdravého a čistého životného prostredia, realizácia zdravotnej osvedy pre všetky vekové kategórie obyvateľov; iniciovanie a realizácia voľnočasových aktivít mládeže v oblasti zdravého životného štýlu, pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k zdravotnej starostlivosti a posilnenie zodpovednosti jednotlivých jej členov za svoje zdravie.
10. vzdelávanie a osveta v oblasti plánovaného rodičovstva a ochrany sexuálneho reprodukčného zdravia;
11. podpora iniciatív obyvateľov vylúčených lokalít v oblasti bývania, pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k bývaniu a posilnenie zodpovednosti jednotlivých členov za svoje bývanie;
12. podpora a pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k finančným prostriedkom umožňujúcim zvyšovanie vzdelania, skvalitňovania bývania a získania práce. Zvyšovanie finančnej gramotnosti a miery finančnej inklúzie;
13. podpora a pomoc pri zlepšovaní prístupu cieľových skupín k ďalším sociálnym a iným podporným službám (napr. právnej pomoci, psychologickkej pomoci a pod.);

14. podpora zamestnanosti, sprostredkovanie služieb zamestnanosti vrátane poradenstva v oblasti zamestnanosti;
15. podpora práce s rodinami, ktorých člen domácnosti je vo výkone trestu odňatia slobody, alebo vo výkone väzby. Postpenitenciárna práca s členom domácnosti po návrate z výkonu trestu.

2. UMIESTNENIE KOMUNITNÉHO CENTRA

Komunitné centrum vo Fričovciach sa nachádza v multifunkčnej budove bývalej hasičskej zbrojnice, na adrese Fričovce č.64. V blízkosti budovy KC je situovaná rómska osada Výhon, ďalšia rómska lokalita Gazdovec - Stavba sa nachádza asi jeden kilometer od budovy KC.

Umiestnenie komunitného centra rešpektuje podmienku nízkoprahovosti a bezprostrednosti vo vzťahu k primárnym užívateľom poskytovaných služieb – obyvateľom sociálne vylúčenej lokality, so súčasným zohľadňovaním jeho integračnej funkcie vo vzťahu k celej komunite.

2.1 TYP KOMUNITNÉHO CENTRA A VYBAVENIE

V zmysle odporúčaných štandardov pre KC uznesením ÚV SR č. 804/2011 ide o tretí typ KC.

Priestorové vybavenie komunitného centra

1. **kancelária pre pracovníkov KC** – využíva sa na vykonávanie činnosti pracovníkov (administratíva, príprava podkladov, spisová dokumentácia, vedenie poradenstva);

2. **klubovňa - multifunkčná**, ktorá sa využíva na aktivity zamerané na matky s deťmi, predškolský klub v dopoludňajších hodinách, záujmové činnosti pre deti a mládež v popoludňajších hodinách, besedy, školenia, v rámci tejto miestnosti je oddelený aj detský kútik pre najmenšie deti;
3. **kancelária terénnej sociálnej pracovníčky a jej asistenta** – využívaná na sociálne poradenstvo a iné aktivity a služby spojené s výkonom terénnej sociálnej práce
4. **sociálne zariadenie** - WC, studená a teplá voda
5. **vonkajšie priľahlé priestory** – miestny park a ihrisko, slúžia na realizáciu športových a voľno časových aktivít

3. KLIENTI KOMUNITNÉHO CENTRA

Cieľovou skupinou sú príslušníci marginalizovanej rómskej komunity (ďalej ako MRK) žijúci v lokalitách Výhon a Gazdovec – Stavba. V týchto lokalitách žije podľa údajov matričného oddelenia obecného úradu 196 príslušníkov MRK, teda sociálne vylúčené osoby alebo osoby, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením.

Podrobná špecifikácia cieľových skupín komunitného centra:

- vysoké percentuálne zastúpenie detí a mládeže;
- rizikové skupiny detí a mládeže, mladiství bez ukončenia povinnej školskej dochádzky;
- osoby s nízkymi príjmami, pod alebo pri hranici životného minima;
- dlhodobo nezamestnaní a ohrození nezamestnanosťou
- nezamestnaní bez vzdelania, resp. s nízkym stupňom vzdelania
- osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci;
- rodič na materskej dovolenke;
- seniori;
- ostatní obyvatelia obce, záujmové skupiny všetkých vekových kategórii.

Vymedzenie cieľových skupín komunitného centra podľa veku:

Z hľadiska veku rozlišujeme nasledujúce cieľové skupiny:

- deti vo veku 3 - 6 rokov;
- deti počas plnenia povinnej školskej dochádzky (7 – 16 rokov);
- mládež a mladí dospelí (16 – 25 rokov);
- dospelí a rodiny;
- seniori (62+ rokov).

Spolupracujúce partnerské inštitúcie:

- **zamestnanci poskytovateľov iných služieb** (zamestnanci samosprávy, úradu práce, školy, polície, lekári, zamestnávatelia);
- **ostatní obyvatelia obce** (integračný charakter KC je svojimi službami otvorený aj pre záujemcov z radov ostatnej populácie, s cieľom podporovať spoluprácu skupín obyvateľstva s rôznym sociálnym a spoločenským statusom;
- **poskytovatelia podporných služieb**, ako sú miestne inštitúcie, neziskové organizácie, terénni sociálni pracovníci.

4. PRACOVNÍCI KOMUNITNÉHO CENTRA

Počet pracovníkov komunitného centra sa odvíja od počtu členov rómskej komunity, ktorým sa služby poskytujú, od udržateľného rozpočtu komunitného centra a počtu služieb, ktoré komunitné centrum poskytuje.

V KC Fričovce pracujú 4 zamestnanci (1xOPPRKC, 2xOPKC, 1xPKC), ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, príp. záväzných predpisov pri realizácii schválených projektov (napr. NP KC), morálne a odborné kritéria pre činnosti, ktoré v KC vykonávajú a boli vybraní na základe výberového konania. Pracovníci majú v KC zriadenú a vybavenú kanceláriu, v ktorej majú uloženú kompletnú spisovú dokumentáciu ku každej individuálnej, skupinovej, resp. komunitnej aktivite. K dispozícii majú výpočtovú, telekomunikačnú techniku a pracovné pomôcky. V KC môžu pôsobiť aj dobrovoľníci, ktorí spĺňajú minimálne morálne a odborné kritéria pre činnosť.

Organizačne sú pracovníci KC Fričovce začlenené pod vedenie obce Fričovce. Personálne zabezpečenie je realizované zamestnancami obce.

5. FINANCOVANIE KOMUNITNÉHO CENTRA A AKTIVITY KOMUNITNÉHO CENTRA

Komunitné centrum Fričovce je financované zo zdrojov NP KC. V rámci projektu sa budeme zameriavať na hľadanie možností viac zdrojového financovania ako registrovaný poskytovateľ sociálnych služieb.

Ďalšími zdrojmi sú mimorozpočtové zdroje (rôzne granty), finančné zdroje obce a iné zdroje.

5.1 AKTIVITY KOMUNITNÉHO CENTRA

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov občanov je spracovaný plán na odborné a iné činnosti a aktivity KC. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity ambulantnou a terénnou formou so súčasným rešpektovaním princípu minimálnej komplexnosti:

- zameranie služieb na viaceré cieľové skupiny a potreby/problémy v lokalite súčasne;
- poskytovanie služieb pre celú sídelnú komunitu (obec);
- poskytovanie nasledovných sociálnych služieb, odborných činností a iných činností a aktivít: sociálne poradenstvo; pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov; pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie; preventívne aktivity; záujmová činnosť;
- možné poskytovanie nasledovných iných (doplňkových, voliteľných) činností a aktivít KC ako napr.: iné činnosti a aktivity KC na podporu zamestnanosti služby na podporu zamestnanosti; pastoračné a evanjelizačné aktivity a ďalšie.

Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite a sú zamerané prioritne na:

1. poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a podpory ich vzájomnej interakcii;
2. včasnú intervenciu;
3. prevenciu sociálnej exklúzie.

Rozdelenie poskytovaných služieb:

A/ obligatórne služby:

1. sociálne poradenstvo;
2. komunitná práca a sociálna rehabilitácia;

3. nízkoprahové programy pre deti a mládež;
4. výchovno – vzdelávacie a aktivizačné služby.

B/ fakultatívne služby:

1. predškolské kluby;
2. príprava na vyučovanie;
3. odborné poradenstvo.

Komunitné centrum vykonáva i komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu. Pracovníci KC spracovávajú pravidelne mesačný plán organizovaných aktivít, ako aj plán poskytovania služieb v KC vrátane časového rozvrhu, ktorý je zverejňovaný v priestoroch KC a podľa potrieb je vydávaný formou informačných letákov, ktoré sú distribuované klientom. Poskytované služby a aktivity sú pravidelne monitorované. Po ukončení aktivity sa pracovníci zamerajú na sledovanie záujmu o organizované aktivity a o ich vyhodnotenie. Záujem sa prejavuje návštevnosťou jednotlivých aktivít zo strany klientov KC, o ktorých sa vedie evidencia.

V Prešove 16.6.2015

PhDr. Ján Mikula
starosta obce

PRÍLOHA A: PREVÁDZKOVÉ HODINY KC FRIČOVCE

DEŇ	PREVÁDZKOVÉ HODINY
Pondelok	7:30 – 16:30
Utorok	7:30 – 15:30
Streda	7:30 – 16:30
Štvrtok	7:30 – 15:30
Piatok	7:30 – 13:30

Poznámka: Otváracie hodiny KC sa v prípade potreby prispôsobujú časovej realizácii jednotlivých aktivít a potrebám klientov a užívateľov KC

PRÍLOHA B: FOTOGALÉRIA

Obrázok 1: Krúžok šikovných rúk

Obrázok 2: Pracovné a kariérne poradenstvo

Obrázok 3: Deň detí

Obrázok 4: Športové popoludnie v parku